

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/153/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615209482
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5615209482.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o C. F., nar. XX. X. XXXX, bytom F. D., C. XXX/XX, v konaní do nadobudnutia plnoletosti zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov K. Ž., H.. XX. X. XXXX, bytom F. D., C. XXX/XX, a S. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. P., K. XX, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného zamietal.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 3. 12. 2015 sa otec domáhal zníženia výživného zo sumy 165,- eur mesačne na sumu 70,- eur mesačne, počnúc dňom 1. 11. 2015. Svoj návrh odôvodnil tým, že bol vo výkone trestu od 29. 1. 2010 do 26. 5. 2010 a bol mu odňatý vodičský preukaz. Po návrate z výkonu trestu zostal bez pracovného pomeru. Je nepočujúci, vyučený stolár montážnik. Prácu si hľadal, no mal problém zamestnať sa, nakoľko zamestnávateľ vyžadoval aj vodičské oprávnenie. Vzhľadom k tomu, že si v tom čase neplnil ani povinnosť splácať úver a má zameškané splátky, teraz musí splácať dlh aj s úrokmi z omeškania. Od 1. 8. 2015 je zamestnaný v spoločnosti ALL IN ALL s. r. o. s mesačnou mzdou 380,- eur. Zamestnávateľa oboznámil s jeho situáciou, a ten mu poskytol úver na zaplatenie zameškaného výživného. 8. 9. 2015 na pojednávaní na Krajskom súde v Žiline v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1To/91/2015 celé zameškané výživné 4.441,77 eur zaplatil. Je toho názoru, že na jeho strane sa podstatne zmenili pomery, ktoré existovali v čase vydania rozsudku o výživnom. Svoj návrh ďalej odôvodnil s poukazom na svoje reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

Na pojednávaní dňa 16. 6. 2016 S. F. zotrval na svojom návrhu na zníženie výživného. Uviedol, že žije v Bratislave v dvojizbovom byte so svojou priateľkou. Byt majú v podnájme, za ktorý platia 470,- eur mesačne, z čoho on platí 240,- eur mesačne a jeho priateľka 230,- eur mesačne. Priateľka je zamestnaná, s mesačným zárobkom 360,- eur. V byte žijú aj s jej dvomi deťmi vo veku 14 a 18 rokov, na výživu ktorých ich otec asi prispieva. On (S. F.) pracuje u zamestnávateľa ALL IN ALL, s.r.o. s mesačným zárobkom približne 350,- eur. Vedené sú voči nemu exekúcie, jedna na výživné a jedna asi za nezaplatené trovy väzby. Pracuje ako stolár pri výrobe nábytku. Nechce vykonávať živnostenskú činnosť, teraz má stabilný príjem a neuvažuje o tom, že by bol živnostník. Fajčí, 1 krabička, za ktorú platí 2,50 - 3,50 eur mu vystačí na dva dni. V súčasnosti mešká s platením výživného, avšak sľúbil, že do konca júna dlh vyrovná. Od zamestnávateľa dostane prémie 1.000,- eur. Zameškané výživné na C. za 5 mesiacov dorovná. Okrem príjmu zo zamestnania má aj príjem z invalidného dôchodku v sume

približne 120,- eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. V júni dcére priplatí na stužkovú a budúci školský rok jej prispeje na vodičský kurz celú sumu.

C. F., ktorá 21. 5. 2016 nadobudla plnoletosť, vyjadrila nesúhlas s návrhom jej otca na zníženie výživného, ktorý odôvodnila tým, že jej matka finančne situáciu nezvláda ani teraz, a ona má v škole zvýšené výdavky, za stužkovú treba zaplatiť 270,- eur, na školské výlety zaplatili tento rok 50,- eur, na mimoškolské krúžky nechodí. Má záujem o vodičský kurz, ktorý bude stáť 400,- eur. Je zdravá, nemá zvýšené výdavky v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, taktiež, bežné výdavky má na stravu, ošatenie a obuv. Plánuje ísť na brigádu do Rakúska, aby matke finančne vypomohla a aby si aj ona na seba zarobila, a tiež preto, že čakajú narodenie jej súrodenca.

Matka C. F. K. Ž. taktiež vyjadrila nesúhlas s návrhom otca na zníženie výživného. Poukázala na to, že dcéra bude maturovať až na budúci rok. Teraz majú zvýšené výdavky, prípravu na stužkovú, dcéra bude chodiť na autoškolu. Ona je od 21. 4. práceneschopná, očakáva narodenie dieťaťa v septembri 2016. Poberá invalidný dôchodok vo výške 150,- eur mesačne a rodinné prídavky na tri deti v sume približne 70,- eur mesačne. Zatiaľ nemocenské nedostala. Jej čistá mzda predstavovala vo februári tohto roku 209,12 eur, v marci 240,18 eur, v apríli 239,01 eur. Zamestnaná je vo výrobnom družstve Ďumbier od februára 2016. Predtým bola práceneschopná a predtým pracovala v spoločnosti IPATEX, kde mala v októbri 2015 čistú mzdu 150,96 eur, v novembri 2015 408,08 eur, v decembri 2015 424,38 eur. V septembri 2015 bola práceneschopná s príjmom 131,50 eur. Taktiež bola práceneschopná od 15. 6. 2015 do 31. 8. 2015, keď v júni 2015 mala príjem 70,10 eur a v júli a v auguste po 135,90 eur. V súčasnosti žije na Podbrezinách spolu so svojimi tromi deťmi, z ktorých dve má so svojím priateľom M. C., ktorý žije s nimi. On jej prispieva na výživu a platí i nájom, má mesačný príjem 450 - 500,- eur. Iný príjem nemá, invalidný dôchodok nepoberá. Ona má na C. výdavky týkajúce sa stravy a vreckového 60 - 70,- eur mesačne. Nestravuje sa v škole, varia doma. Za autobus do školy platí mesačne 20,- eur. Na ZRPŠ zaplatila na začiatku školského roka 10,- eur, za učebnice pre ňu platila 50,- eur, za výlety 50,- eur. Výdavky na ošatenie, obuv a hygienu má bežné. Zvýšili sa výdavky, dcéra bude maturovať a vodičský kurz pre ňu bude stáť okolo 400,- eur. V súčasnosti v škole vykonáva prax, s čím súvisia výdavky 28,- eur na oblečenie a propagačný materiál. Za stužkovú mali zaplatiť 270,-eur už do konca mája, ale odložili im to. S otcom mali dohodu, že zaplatí polovicu týchto výdavkov, ale stále na to čaká.

Okrem výsluchu otca, matky i C. F. sa súd oboznámil so stanoviskom zástupkyne kolízneho opatrovníka, ktorá s návrhom otca na zníženie výživného do plnoletosti dieťaťa nesúhlasila, nakoľko C. F. stále študuje, a je dôležité, aby školu ukončila. Konanie otca, v dôsledku ktorého bol vo výkone trestu odňatia slobody, nemôže byť vyhodnotený v neprospech dieťaťa. Otec má len jednu vyživovaciu povinnosť a matka má ďalšie vyživovacie povinnosti.

V rámci vykonania dokazovania súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, preukazujúcimi príjem matky i otca, a taktiež s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3P/120/2008, 4P/321/2010, 1T/32/2012.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázaný nasledovný skutkový a právny stav.

Naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4P/321/2010, kedy súd dňa 30. 3. 2011 rozhodol o návrhu matky na zvýšenie výživného tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 17C/14/2008 - 44 zo dňa 6. 10. 2008 v časti určenia výživného na maloletú C. F. tak, že počnúc od 1. 3. 2011 bol otec zaviazaný prispievať na jej výživu po 165,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Súd súčasne rozhodol o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného.

V čase ostatného rozhodovania príjem otca dosahoval výšku cca 870,- eur, pozostávajúcu z príjmu zo živnosti, z dohody o vykonaní práce a z invalidného dôchodku, keď matka príjem otca zo živnosti v sume 500,- eur v hrubom nerozporovala. Z uvedenej sumy otec uhrádzal nájomné vo výške 420,- eur mesačne. Matka bola v čase rozhodovania na rodičovskej dovolenke s rodičovským príspevkom vo výške 164,22 eur mesačne za rok 2010, poberala rodinné prídavky na deti vo výške 65,97 eur mesačne. Okrem toho poberala invalidný dôchodok vo výške 140,10 eur mesačne od 1. 1. 2011. Matka mala vyživovaciu povinnosť okrem C. k maloletému Q. C., nar. XX. X. XXXX, B. M. F., nar. XX. X. XXXX, ku ktorému S. F. úspešne zaprel otcovstvo. I v čase ostatného rozhodovania matka žila v spoločnej

domácnosti nielen s deťmi, ale i svojím priateľom, podnikajúcim na základe živnostenského oprávnenia. S. F. poberal invalidný dôchodok vo výške 121,10 eur. Od 1. 7. 2010 do 1. 10. 2010 bol zamestnaný v spoločnosti Green Art s hrubým mesačným príjmom 354,60 eur, z ktorého sa zrážalo mesačne 40,19 eur na zdravotné, sociálne poistenie, a jeho priemerná čistá mzda predstavovala 314,41 eur. Od januára 2011 otec začal opätovne podnikáť. Príjem z podnikania mal v januári 2011 500,- eur brutto, vo februári 2011 500,- eur brutto. Príjem z brigády mal 350,- eur, býval v podnájme v dvojizbovom byte. Prvé štyri mesiace v roku 2010 bol vo väzbe. Trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/70/2010 zo dňa 2. 6. 2010, právoplatným dňa 2. 6. 2010, bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ (§ 138 písm. b/) Trestného zákona vo vzťahu ku maloletej C. F. a M. F..

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/32/2012 zo dňa 26. 2. 2015 bol S. F. uznaný za vinného opäť z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ (§ 138 písm. b/) Trestného zákona pre skutok, ktorý mal páchať od júna 2010, s výnimkou období, kedy výživné zaplatil čiastočne, až do 26. 2. 2015. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/91/2015 - 322 zo dňa 22. 9. 2015 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/32/2012 zo dňa 26. 2. 2015 a S. F. bol oslobodený spod obžaloby, pretože trestnosť činu zanikla, nakoľko dlžné výživné dodatočne zaplatil.

V súčasnosti príjem matky spočíva v príjme invalidného dôchodku vo výške 158,90 eur mesačne, rodinných prídavkov na tri deti v sume cca 70,- eur mesačne. V októbri 2015 mala čistú mzdu 150,96 eur, v novembri 2015 408,08 eur, v decembri 2015 424,38 eur. V decembri 2015 poberala nemocenské dávky v sume 40,30 eur, v januári 2016 v sume 149,20 eur, vo februári 2016 v sume 53,- eur. V marci 2016 poberala ošetrovné v sume 59,30 eur. U zamestnávateľa Ďumbier výrobné družstvo Liptovský Mikuláš mala vo februári 2016 čistú mzdu 209,12 eur, v marci 2016 240,18 eur, v apríli 2016 239,01 eur. V máji 2016 nemala žiaden príjem zo zamestnania, od 21. 4. 2016 je práceneschopná. Partner K. Ž. prispieva na výživu ich dvoch synov a platí i za nájom bytu. Jeho príjem je, podľa vyjadrenia matky 450-500 eur mesačne.

Podľa ust. § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Výživné je určené nielen k uspokojovaniu výživy dieťaťa v užšom slova zmysle, ale aj k uspokojeniu odôvodnených hmotných potrieb, a to potrieb potrebných k úspešnej výchove dieťaťa, jeho vzdelania, prípravy na budúce povolanie, kultúrnych, športových, rekreačných potrieb, k úhrade nákladov spojených s prípadným zhoršením zdravotného stavu.

Otec maloletej podal návrh na zníženie výživného, ktorý odôvodňoval jeho zníženým príjmom a tým, že v dôsledku výkonu väzby prišiel o vodičské oprávnenie, čím má sťažené uplatnenie sa na trhu práce.

Súd mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného sa čiastočne znížil príjem otca, a to aj dôsledku jeho vlastného rozhodnutia nevykonávať opäť živnostenskú činnosť, z ktorej mal v minulosti

preukázateľne vyšší príjem. Toto svoje rozhodnutie bližšie neodôvodnil, argumentoval len tým, že v súčasnosti má stabilný príjem zo zamestnania. Pokiaľ ide o skúmanie pomerov na strane otca, súd mal z výpovede jeho samotného preukázané, že od posledného rozhodovania o výživnom žije v domácnosti so svojou partnerkou, ktorá sa s ním podieľa na úhrade nájomného. Kým v čase ostatného rozhodovania o výživnom otec sám uhradil nájomné v sume 420,- eur za dvojizbový byt v Bratislave, v súčasnosti sa podieľa na úhrade nájomného v sume 470,- eur jeho partnerka, a to vo výške 230,- eur mesačne a on platí 240,- eur mesačne. Jeho priateľka je zamestnaná, má mesačný zárobok 360,- eur a S. F. nie je zaťažovaný prispievaním výživného na jej dve deti vo veku 14 a 18 rokov. Jeho priemerná čistá mzda predstavuje za obdobie od augusta 2015 do mája 2016 výšku 343,80 eur mesačne. Poskytovaný mu je invalidný dôchodok v sume 141, 50 eur mesačne, teda vyšší o 20 eur mesačne oproti invalidnému dôchodku poskytovanému v roku 2011.

Súd nepovažuje súčasnú zárobkovú a sociálnu situáciu otca za dôvod, ktorý by odôvodňoval zníženie rozsahu vyživovacej povinnosti ku dcére C. F., a zdôrazňuje tzv. valorizačnú klauzulu obsiahnutú v ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá ukladá súdu povinnosť zohľadňovať aj zmenu výšky vývoja životných nákladov. Vývoj životných nákladov u C. F. vykazuje jednoznačne stúpajúcu tendenciu, vyplývajúcu jednak z jej pozície žiačky strednej školy pripravujúcej sa na výkon budúceho povolania, ako aj zo skutočností, že od poslednej úpravy výživného je staršia o päť rokov, a teda rastúci vývoj jej životných nákladov možno vyhodnotiť ako zásadnú zmenu pomerov na jej strane, súvisiacu s jej fyzickým vývojom, ošatením, obuvou, stravovaním, so štúdiom, s voľnočasovými aktivitami, ktorých rozsah je u nej, vzhľadom k nepriaznivej finančnej a sociálnej situácii rodiny, výrazne obmedzený. Samotná C. F., ktorá XX. X. XXXX nadobudla plnoletosť, sa snaží prispieť k zmierneniu nepriaznivej finančnej situácie plánovaním brigád počas prázdnin, v záujme prispenia na úhradu nákladov slúžiacich k uspokojeniu jej životných potrieb. Súd stručne zdôrazňuje a pripomína, že otec sa v minulosti svojím protiprávnym konaním pripravil o možnosť lepšieho zárobku aj tým, že odňatím vodičského oprávnenia mal limitovanú možnosť pracovného uplatnenia. Súd taktiež poukazuje na jeho nadštandardný osobný výdavok za cigarety v sume 2,50 - 3,50 eur na dva dni, ktorý by inak mohol slúžiť na úhradu výživného dcére C. v sume najmenej 45,- eur mesačne. Súd neprihliadol na výdavok otca súvisiaci s exekúciami vedenými proti nemu, nakoľko tieto vznikli v dôsledku zanedbania vyživovacej povinnosti v minulosti a za nezaplatenie trov väzby, ktorú vykonával v dôsledku svojho vlastného protiprávneho konania. V intenciách ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Z hľadiska rodičovskej zodpovednosti súd poukazuje na to, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Povinnosťou rodiča je v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Vzhľadom k uvedeným princípom a zásadám poukazujúc na zistený skutkový stav, súd návrh otca na zníženie výživného vo vzťahu k dcére C. F., ako nedôvodný, zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zaistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.